www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 28. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 4. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 28. Jersey City, N. J., Friday, February 4. 1927. THREE CENTS

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ВСТАНОВЛЯЄ УМОВИ НОВОГО КОНТРАКТУ

ДАЄ ШИРОКІ ПОВНОВЛАСТИ КОМІТЕТОВИ, АЛЕ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ЗНИЖЕННЯ ЗАПЛАТИ.

ІНДІЯНАПОЛИС, 2. лютого. — Комітет скали заплати предложив нині нарешті свій проєкт поступовання майнерської юнії при наближаючихся переговорах майнерів мягкого вугля з властителями копалень, межи котрими контракт виходить 7. квітня сього року.

Комітет заявив, що майнерській юнії булоби непорадно встановляти докладно, які умови мають ставити властителям копалень представники майнерів, а зате заявився за загальним наказом для комітету, що він має дістати робітникам як найкращі умови, але ніколи не згодитися на обниження робітничої заплати. До якої умови не добилися представники робітничої юнії, вона має предложити сю умову до затвердження членам.

Комітет далі заявився за тим, щоби контракт зробити на два роки та щоби контракти з ріжними підприємцями зробити о скілько можливо подібні до себе та щоби вони виходили в один час. Для руководження переговорами та давання робітникам рад на случай надсходівних подій підчас переговорів, комітет радив утворити спеціяльний політичний комітет.

Конвенція приняла всі поради комітету майже без противних голосів.

Підчас дебат не обійшлося без острих перепалок межи урядниками юнії а опозицією. Раз один з опозиції закинув, що майже весь мягкий вуголь добувають неюнійні майнери; за се президент юнії назвав сього делегата брехуном і зрадником юнії, бо лишень такий чоловік може пускати про юнію зовсім неправдиві вістки. На ділі, після президента, юнійні майнери добувають 60 процентів мягкого вугля.

Другий раз прийшло до галабурди на конвенції, коли один з комуністів сказав, що майнери в Пенсильвенії говорять собі, що робітникам краще живеться там, де робітники не зорґанізовані в юнію. Делегати загукали делегата та примусили його замовкнути.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ВІДКИДАЄ ПРОЄКТ УРЯДУ ПРО ПРОДАЖ АЛЬКОГОЛЮ.

ВАШИНҐТОН, 2. лютого. — Палата послів розглядала нині предложений департаментом скарбу плян торговлі алькоголічними напитками для медичних цілий та по довшій дебаті відкинула його. Уряд мусить тепер виготовляти новий проєкт.

ФОРДОВИ ДАВАЛИ ЗА ЙОГО ФАБРИКИ БІЛЮН ДОЛЯРІВ.

ВАШИНҐТОН, 2. лютого. — Підчас процесу уряду проти шеровців менчости Фордової компанії за податки заявив один свідок, що ґрупа нюйорських банкирів давала Фордови три рази за компанію тисячу міліонів долярів. Послідний раз предкладали йому продаж який місяць тому. Форд за кождим разом відкидав оферту.

ДОМАГАЮТЬСЯ СЛІДСТВА НАД ПРОДАЖЕЮ УРЯДІВ.

ВАШИНҐТОН, 2. лютого.—Більшість так званого судового комітету сенату постановила предложити сенатови пораду розвести широке слідство над продажею публичних урядів. Менчість комітету заявила, що край уже має доста ріжних дослідів.

ПАЛАТА ПОСЛІВ НЕ ГОДИТЬСЯ ЗІ СЕНАТОМ В ІМІГРАЦІЙНІЙ СПРАВІ.

ВАШИНҐТОН, 2. лютого. — Іміґраційний комітет палати послів приняв нині резолюцію, якою радить повній палаті послів та сенату приняти закон про допущенне яко неквотних іміґрантів мужів американських горожанок.

Комітет пропустив зі своєї резолюції обмеженне сього права до фармерів та уступ про першеньство іміґраційних прав для родин людий, що мають перші папери.

В ще одній поправці піднято вік дітий під опікою родичів з 18 літ до 21.

РОЗСЛІДИ НАД УДАРОМ ҐРОМУ.

НЮ ЙОРК, 2. лютого. — Дж. В. Лег, інжинер електричного підприємства Вестинґгавза, удосконалив скорість машини до знимання рухомих образків. При її помочи ствердив він, що блискавка паде не ломаною лінією, як се нам здається, але звиненою в шрубу дорогою.

ЗАСУД МАТЕРИ 6 ДІТИЙ.

НЮ ЙОРК, 2. лютого. — В місцевому стейтовому суді видала лава присяжних суддів небувалий присуд, признавши панюю Сару Цимерман, матір 6 дітий обжалованою за рабунок, винуватою закиненого їй злочину.

Головний свідок Павло Амерайн зізнав перед судом, що одного разу приступила до нього під стацією надземної зелізниці якась жінка та попросила його підвести її чим скоріше кілька вулиць, де її кревна лежить небезпечно хора. Після того вже, як він вволив волю невідомій жінці, він доглянув, що з його кишені пропало 35 долярів. За якийсь час опісля та сама жінка приступила до нього вдруге з такою самою просьбою. Він дав тоді її арештувати.

Засуджений грозить тюрма від 5 до 10 літ.

БЕСАРАБІЇ.

„Дімінаца" з 31. XII. 26. р. подає під заголовком „Жадання бесарабських учителів" таку характеристику шкільництва в Бесарабії: З браку средств кількість шкіл дуже зменшилась в порівнанню з „минувшим періодом цеї провінції". Шкільний буджет призначений для Бесарабії, як процентуально так і фактично є найменший зі всіх провінцій. В багатьох школах приймалося на науку тільки тих дітей, котрих батьки жертвували на школу солідну суму грошей на утримання школи. Багато шкіл, втративши свої попередні забудовання, мусіли перейти на приватні кватири. Будинки шкільні цілковито не направляються, а розпочаті будинки до війни попередньою владою цілком розвалилися, бо їх по прилученню не закінчено.

Ґазета ця не згадує однак того, що 8-літня окупація і військова господарка, що віддала шкільні будинки на касарні для окупаційних військ і жандармів, та румунізація шкільництва, що проявилася в тім, що наслані вчителі-Румуни дістають подвійну платню, а дітей замісць вчити заставляють обробляти свої поля, привели до такого занепаду бесарабське шкільництво. Звісно, що за Росії шкільництво в Бесарабії стояло не дуже високо, та — коли тепер офіціяльно обявляється „минулий період цеї провінції" за недоступний ідеал, — то як воно мусить виглядати на ділі в Бесарабії під боярською окупацією.

У ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ІСТОРИЧНОМУ МУЗЕЇ ІМ. ШЕВЧЕНКА.

До відділу Старого Київа поступлять два дуже цінні експонати. Це рукописний акварельний плян Київа 1780 року, що його склав дуже докладно військовий інжінер, зазначивши всі найвидатніші будівлі, садки, палаци, церкви, гостинні двори. Докладно показано вали Старого Київа та Печерська. Місто має вигляд трох окремих міст — Подолу, Старого Київа та Печерська; поміж ними тягнуться поля й гаї. На пізнійшому Хрещатику (тоді Хрещата долина) ще немає жадного будинку. Тільки на самому початку, коло „Государева сада" — кілька маґістратських шинків, а на сучасній Бесарабці — великий ставок.

Другий цінний експонат — писана тушом та аквареллю — велика мапа київської ґубернії 1784 року. Вона малює київську ґубернію в тому вигляді, який вона мала до розділів Польщі у складі київського повіту й частин Чернигівщини та Полтавщини. Мапа докладно зазначає не тільки всі заселені пункти, але й поштові стації, фабрики, заводи, панські оселі, де є муровані „господські дома", тодішні шляхи сполучення і т. ін. Мальовано її як і плян Київа назвичайно старанно й уміло.

Ці придбання мають велике значіння для музею тому, що найстарший рукописний плян Київа, який мав досі, датовано 1808 р.

СПРАВЛЕННЄ ПОХИБКИ.

В ч. 27. з 3. лютого в новинці „Посмертна Згадка" було подано хибно, що покійний Тома Пиндус мав при смерти 42 роки. Мало бути: 54 роки.

ЗІ СПОРТУ.

ГАРКАВЕНКО В ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.

Накопець українська кольонія в Филадельфії буде мати нагоду побачити, як Гаркавенко бореться. В пятницю, 4. лютого в Метрополитен Опера Гавз відбудеться велика борба, в головній парі Гаркавенко буде боротися аж до побіди з айрським силачом Мігвеером. Кромі них будуть боротися инші пари.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ.

В Джерзи Сити, Н. Дж., Гаркавенко буде боротися 5-го лютого в Викторі Гол, при Гендерсон і Йорк ул. В головній парі буде боротися Гаркавенко. Кромі того будуть боротися ще другі пари.

ДЛЯ РОДИЧІВ, ЩО МАЮТЬ ОДНУ ДИТИНУ.

Один німецький лікар і психольоґ зробив дуже цікавий дослід над влачею та талантом дітей, які виховуються в товаристві старших, не маючи дома ровесників до забави. Висліди його студій дуже цікаві. Діти, що вічно є з дорослими, не тільки не розвиваються швидше від инших, але лишаються позаду тих, що виховуються у сфері дітей. Крім цього 50 прц. „одиноких" дітей має неприємні риси характеру: не терплять инших і є вперті.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ.

Головполітосвіта намітила видання двох словників українською мовою: один енциклопедичний типу Павленка, а другий великий для досвідченого читача з українознавства.

Технічний відділ Інституту української наукової мови в Київі виділив спортову комісію, що має уложити українсько-російський термінольоґічний спортовий словник. Комісія розпочала збірання матеріялів.

З СУДОВОЇ САЛІ.

Трьох парубків з Маґерова, двох Берків і Матерну засудили на півчетверта і 2 роки важкої вязниці за грабунок. — 2 роки вязниці дістав 39-літній господар Каравацький з Лісновича, городецького повіту, за те, що підпалив своїх сусідів з помсти.

ПОЖЕЖІ В ГАЛИЧИНІ.

У селі Пужники біля Товмача згоріло 20 хат наслідком необережности гостей на весіллі одного газди. — В Ярославі згоріла фабрика оцту та крамниця із склом вартости 50,000 зол. Звідки взявся вогонь, не знати.

ҐІЕНИ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ.

На засіданню парляменту з 24. XII. 26 р. буковинський посол Лунгуляк вніс інтерпеляцію, звернену до міністрів домен і юстиції, в якій навів і цей факт: В Буковині, підчас переводження аґрарної реформи, докопано нечуваних злочинств і шахрайств. Добра, що належали чужинцям і мали бути передані селянам, розпродано за великі суми, що їх мусіли платити селяни. Всі ці надужиття покривали знані політики ліберальної партії при помочи ріжних типів, що сповняли тут ролю баришівників-маклерів. Ось один тільки з них Давид Розенблят заробив сам чистого баришу 60 міл. леїв, не згадуючи тих соток міліонів леїв, які він дав згаданій кліці як провізію. Ці обманства Розенблята змусили навіть прокуратуру арештувати його 1924 р., але й до сьогодня слідство ще не покінчене, бо цей маклер загрозив, що коли його покарають, то він назве всіх тих політиків і висших урядовців. Бесідник звертається до названих міністрів з надією, що вони займуться цею справою.

Ця інтерпеляція відкриває одну з куліс підчас переводження аґрарної реформи, а властиво нечуване обманство, якого допустилися румунські бояри і другі ґієни на буковинськім селянстві. Бесідник не згадує таких маклерів як Гойник, б. міністр Ністор, Скалат і инші, що ограбили селян поверх міліярда леїв і тепер провадять дальше „культурну" роботу на Буковині. Річ певна, що ця інтерпеляція, як сотки инших, остане без наслідків. За те ґен. Аверескy рішив переглянути аґрарний закон в той спосіб, що всім офіцирам-інвалідам мається приділити з розділених дібр по 5 гект. землі, бо в цей спосіб найлегче буде ґен. Аверескові створити свій військовий фашистський карт офіцирів, котрий буде сповняти преторіянську службу.

ЗАНЕПАД ШКІЛЬНИЦТВА В ТЕМНА ХРОНІКА.

Злодії стають щораз більше безбожними: у Рівнім обікрали сінаґогу на 10,000 зол. Якась Анна Ключник крала свічки з гробів на львівськім личаківськім цвинтарі, що лишились по „задушнім дні": 15-літній Ульман здирав навіть металеві таблички на жидівськім окопиську. — З воза селянина із Зашкова злодій забрав великий молитовослов, два фелони і скатерті на вівтар. — Якась мама чи батько, яким двоє дітей було надто великим тягарем, залишили на залізниці в Ярославі 4-літнього хлопця та 2-літню дівчинку і щезли.

ПОВЕРНЕННЯ С. РИНДИКА.

Українська Академія Наук затвердила на штатній посаді редактора технічного відділу інституту української наукової мови інж. Степана Риндика — професора Українського Педаґоґічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі. Академія Наук звернулася до Укрголовнауки з проханням прискорити справу з дозволом С. Риндикові повернутися на Україну.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ КОНФЕРУЄ ДАЛІ З КИТАЄМ

ЛОНДОН, 2. лютого. — З приводу заяви кантонського міністра закордонних справ Чена, який відмовився від пертрактацій з Анґлією, а зажадав вицофання анґлійських військ з Хін, британський кабінет застановляється над дальшими кроками і рішив вистосувати до кантонського правительства нову ноту.

В тій ноті Анґлія заявляє, що вона здержить висилку військ і вицофає нагромаджену в Китаю анґлійську армію, коли кантонський уряд дасть запоруку повної охорони життя і майна британських горожан, що живуть в Хінах. Анґлія заявляє, що готова зречися многих привилеїв, а тільки хоче задержати деяку контролю над концесіями. Анґлія хоче задержати рівнож свої суди, але дає свою згоду на те, щоби по тих судах судили після хінського права.

АЕРОПЛЯН В СУБМАРИНІ.

ПАРИЖ, 2. лютого. — Французька воєнна маринарка буде виеквіпована новим способом оборони. Ото всі підводні лодки будуть заосмотрені в малі водні аероплани, які будуть літати як звичайні, а які буде можна випускати на мори в кождій хвилі, як тільки субмарина виплине на поверхню моря. Літаки виконавши своє призначенне будуть могли цілком спокійно злетіти знова на субмарину. Тут їх розпакують і сховають.

ГРАБИЛИ НА ТРЕНІ.

ПАРИЖ, 2. лютого. — На залізницях, що ведуть з Франції до французької й італійської Рівієри, траплялися в послідним році дуже часті крадежи, які доходили до дуже високих сум. Коли попередної ночи заїхав на париський дворець такий поїзд, поліція придержала Павла Гобілю, головного сторожа трену і його помічника. Коли на поліції перевели пошукування, знайдено в їх кишенях дорогоцінности вартости $60.000. Виявилося, що вони відчиняли куфри подорожних і викрадали переховані в куфрах дорогоцінности. Разом з ними приарештовано ще других, які належали до цеї банди, а рівнож ювілера, який відкуповував від них ті дорогоцінности.

НЕ ГОДНІ ПОГОДИТИСЯ.

БЕРЛІН, 2. лютого. — Кабінет канцлера Маркса не годен знайти якусь програму, яка погодила би самих міністрів і з якою можна би станути перед парляментом. Виходить, що коаліція не вдалася. Кабінет в такім стані не буде життєздатним

СИН ЗАВЗЯТО БОРОНИТЬ БАТЬКА.

ЛОНДОН, 2. лютого. — Вайкаунт Гледстон боронив перед судією зі всею завзятостю чести свого батька, славного ліберального премієра, якого капітан Райт назвав в своїх споминах гіпокритом, який проповідував строгу мораль, а на ділі мав ріжні стосунки з ріжними жінками.

Лорд Гледстон обстоював при тім, що Райт є дурак та виказує, що стосунки його батька до Росінки Новіков не мали нічого з неморальностю спільного. Старий Гледстон був добрим мужем, чоловіком гуманним і моральним, який заложив декілька закладів для поправи упавших жінок.

Райт від свого не відступає і доказує на підставі зізнань свідків і споминів, що з моральностю старого Гледстона не все було всьо в порядку.

БОЯТЬСЯ ПОВОРОТУ КАЙЗЕРА.

БЕРЛІН, 2. лютого. — Рознеслися чутки, що теперішна жінка Вільгельма Герміна вертає до Берліна і буде мешкати в колишній цісарській палаті при улиці „Унтер Ден Лінден". З тим звязали можливість скорого повороту і самого кайзера. Це й було причиною інтерпеляції комуністів в парляменті, які домагаються від уряду пороблення всіх заходів, щоби унеможливити кайзерови поворот до Німеччини.

ВІДЗИСКАВ МОВУ ЧЕРЕЗ ІНФЛЮЕНЦУ.

БЕРЛІН, 2. лютого. — Юрій Лангсдорф, інвалід світової війни, який стратив мову підчас барабанового огню на фронті і не говорив вже 11 літ, відзискав мову. Захорував в послідних днях на інфлюенцу, яка шириться тепер в Европі і копав в таку сильну горячку, що маячив і почав кричати в сні, бо йому приснилося, що він на фронті та що на нього стріляють. Зворушенне було таке сильне, що коли він пробудився відзискав втрачену мову. Всі старання лікарів, які його лічили були безуспішні.

СОЦІЯЛІСТИ ХВАЛЯТЬ ФАШИСТІВ.

РИМ, 2. лютого. — Ґрупа давніших соціялістів видала заяву, підписану визначними соціялістичними провідниками, в якій піднесено заслуги фашизму, який привів працю і капітал до гармонійної співпраці, а тим самим виповнив в многім це, що лежить в програмі соціялістів. Фашистське правительство протяло цей гордійський узол і соціялісти мусять це приняти до відома.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДНІПРОВА ЕЛЄКТРИЧНА СТАНЦІЯ

Асошіейтед Прес доносить, що вже остаточно вирішено справу будови Дніпрової електричної станції. Американський інжинер полковник Купер з Ню Йорку буде по всякій правдоподібности мати головний нагляд над будовою.

Так отже Дніпрельстан, або Дніпрова електрична станція, стане дійсністю. Праця над цею великанською будівлею тревати-ме яких пять літ. Працювати-муть щоденно тисячі робітників, а кошта будови будуть виносити $60,000,000. На саму будову електровні треба буде зужити 16,000 тон заліза і 40,000 тон камінь.

Буде не отже того рода будівля, яка буде унікатом в цілій Европі. Тому не диво, що нею заінтересувався цілий світ, особливо Европа.

Щож це за диво цей Дніпрельстан, про який вже від довгого часу писала дуже богато старокраєва українська преса, а про який ми не писали обширно тому, що до послідного часу не знати було, що з него вийде, бо з Москви йшла сильна опозиція проти цеї будови. На Україні ця справа захоплювала увагу всього громадянства. І не диво, бо це справа, яка буде мати з економічного боку величезне значіннє для України.

Вже від століть ломали собі голову над тим, як получити Балтійське море з морем Чорним при помочи каналу. Було би це легко, як би не славні Дніпрові пороги, а особливо той вічно клекотючий Ненаситець. Через ті пороги плавба ставала на Дніпрі в тих місцях неможливою. Всі дотеперішні спроби зробити Дніпро сплавною рікою в цілій його довжині, були безуспішними. Аж тепер доперва та перешкода буде усунена.

Після нового пляну Дніпрові пороги будуть затоплені в той спосіб, що буде побудована велика гребля а натиск води з порогів буде вихіснуваний на електрогенератори. Для послідної цілі буде побудована електро-станція, яка буде витворювати електричну енергію. Та електровня буде мати 7 турбін. Всі турбіни дадуть силу 600,000 кінських сил.

Через Дніпрельстан стане Дніпро сплавною рікою у всій довжині. Це буде мати величезне значіннє для комунікації і транспорту, бо транспорт водний найдешевший. Запас води перед греблею буде вжитий для зрошування ґрунтів, а це особливо важне, бо там трафляються дуже часто посухи. Зрошувати буде можна сотки тисяч десятин землі, а то й міліони. Через те піднесеться значно продукція збіжа. При допомозі штучного зрошування буде можна завести на Україні культуру бавовни і рижу. Електрика знова буде розходитися на сотки миль та спричинить піднесеннє промислу.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН

ЕВГЕН ГРЕБІНКА.

Сто пятнайцять років тому народився перший український байкар Евген Гребінка. Він, як і инші перші українські письменники не віддався цілком українському письменству, а писав богато і по московськи. Написав він по українськи лише 27 байок, які назвав приказками, я які він вперше видрукував в 1841 році в окремому збірнику „Ластівка".

Даючи оцінку його байок, такий велитень українського слова і критик, як П. Куліш, ставить їх далеко вище подібних байок знаменитого московського байкара Крилова. Про московські байки розповсюджена голосна слава, хоч вони, як каже Куліш, „ледво чи є кращі від Гребінчиних, тільки тому, що московські дзвони голосніші від наших". На всякий случай Гребінкові байки й досі стоять вище всіх инших байок, написаних Українцями. Взагалі вони стоять в першому ряді архитворів українського поетичного слова. Коли вчитуєшся в Гребінчині байки, то в них відчуваєш всю красу й соковитість української мови. Ясно собі уявляєш ті образи та картини, що змальовані пером великого майстра слова.

На жаль Гребінка богато блукав по московських задвірках, а намагаючися писати по московськи, він насилував свою природу. І хоч писав звичайно з українського життя, але всі багатотомові його писання давно вже забуті й жадного спомину про них немає в московській історії літератури. Сталося це тому, що коли великий майстер українського слова переносив українські образи на чужий московський ґрунт, коли переживання українського народу хотів малювати чужим для нього словом, то годі не вистарчало йому фарб, а образи його виходили сухими, непридними й блідими. Психольоґія осіб, змальованих Гребінкою, була для московського читача чужою, незрозумілою, неприродною. Так само неприродним було життя-буття, ним змальоване. В сей спосіб українська література загубила великий талан, а сам Гребінка, намагався стати московським письменником, ще за життя себе поховав. Лише та маленька крупина його праці, яку він, може нехотя, може від нудьги, так собі, бавлячись, влив в українську літературу, зробила його славним та безсмертним українським письменником.

Гребінка це один із зрнаків, не псуються і марнуються великі українські таланти, коли вони йдуть працювати на чужу ниву. Відірвані від рідного ґрунту, вони не можуть розцвісти повним цвітом і гинуть передчасно. Особливо це трапляється з письменниками, поетами та иншими працьовниками на полі мистецтва та культури.

Яка іронія долі: віддати всього себе на службу чужій культурі, працювати на скарб чужого народу, а рідному народові кинути лише обгризки свого талану й той обгризок зробив з Гребінки славного й безсмертного! А вся праця для чужого народу пішла намарне і давно вже ним забута.

Очевидно й сам Гребінка нарешті це зрозумів, бо з розпукою писав, порівнюючи себе з безпорадним маленьким човником, що пустився плавати в широке чуже море:

Як човнові море — для мене світ бі- [лий
Із малку здавався страшним.

Та всеж він відважився з своїм своєрідним, українським човником пускатися в чуже море і:

Деж човен подівся? де плаває мій [милий?
Мабуть, він не плаває, бо он-де по [хвилі
Біліють із його тріски.

Лише одна, однісенька тріска приплила до рідного берегу, але яка вона чудесна, яка коштовна!

Гребінчині байки: „Сонце та хмара", „Лебідь і гуси", „Дядько на дзвіниці" та инші дуже влучно характеризують ріжних людей, що або намагаються другого поставити нижче від себе, зплюгавити, обкалати, або тих, що забравшись на височини певного становища, на инших дивляться з погордою, з призирством, навіть не помічаючи, які самі вони нікчемні.

Сонце світить на небі, гріє землю, але хмарі те заздро стало й вона

На сонечко, мов нічо налягла...

Але сонце не звертає на те уваги. Сонце у своїй величі ставиться до хмар, що хотіли-би його затемнити, з ласкою, з любовю. Не горить до них помстою, не посилає їм проклонів, та не вступає в боротьбу:

А сонце вище підплило
І хмари ті позолотило.

Сонце в своїй величі ще вище піднядося й розлило свою ласку тим ворожим йому хмарам. Воно їх позолотило, прикрасило, бо воно справжнє сонце, непереможне у своїй величі. Так і людина, що почуває свою правоту, знає свою вагу, свою велич, ніколи не стане мститися над своїми ворогами, а ласкою й любовю до них, переможе їх.

Трапляється, що людину плямують, закидують її багнюкою; але коли та людина справді є чиста й правдива, то вона, як той лебідь, якого обкалали сірі гуси, щоби він не був ліпший від них, легко вибілиться. Лебедя

Обмазали кругом — і голос трохи [стих...
А лебедь плиснув на дно — і випірнув [як сніг.

Людина, яка не має „зерна неправди за собою" не боїться жадних нападів і плюгавлення, бо прийде час і вона знову зявиться у своїй чистоті. Досить їй лише стати твердою ногою на природному, звиклому їй полі своєї праці, свого життя.

Буває таке, що людина дурна, зарозуміла й тупа обставинами винесена на верхи людського життя. І звідти з височини свого становища на всіх людей дивиться з погордою, рахуючи їх дрібними, карликами. З такою людиною трапляється таке саме, як з тим дядьком, що виліз на дзвіницю й дивлячися вниз, говорить:

„Всі люде на землі, мов ті перепелиці:
Здається більший з їх не більше пята- [ка,
Гай, гай! якіж вони дрібненькі!"

Але ті „дрібненькі люди", йдучи мимо тої дзвіниці й бачучи на ній того „великого" чоловіка, здивовано питають, що воно таке залізло так високо:

„Чи щур, чи горобець малесенький?

Читаючи байку, кожен може знайти в ній богато влучних спостережень з іжиття, що його оточує.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ СТАНИЦІ.

У Глібовичах Великих бобрецького повіту приступлено до будови „Дому Людового". Комітет має готову парцелю і часть будівельного матеріялу; фонди на будову має зложити польська суспільність дрібними складками.

ЕВГЕН ГРЕБІНКА.

ДЯДЬКО НА ДЗВІНИЦІ

Ізліз мій дядько на дзвіницю
Та, знай, гука: „Оце, кумедія яка!
„Всі люди на землі, мов ті перепелиці;
„Здається, більший з їх не більше пятака.
„Гай, гай! якіж вони дрібненькі!
„Так ось, коли я їх, як треба, розібрав!"
А, мимо йдучи, хтось на дядька показав
Та, далебі, мене спитав:
„Що то таке: чи щур, чи горобець маленький?"

ЕВГЕН ГРЕБІНКА.

ГРІШНИК.

В далекій стороні, в якій, про те не знаю,
Мабуть в Німеччині, а може і в Китаю,
Хтось разом оженився на трьох жінках.
Загомонів народ, почувши гріх великий,
Жінки голосять так, що страх:
„Гамнь, що то коять чоловіки!
Як їм по три нас можна брать,
Так хай позволять нам держать їх хоть по пять".
Гвалтують, сказано, на спряжки цокотухи. —
Ось сяя вісточка і до царя дійшла,
А цар був, мабуть, не макуха,
Розлютувався він, і злість його взяла.
„О! почекайте лиш, не буде в вас охоти
За живота чортам служить!"
Цар грізно загукав і люльку став палить,
І в люльку пхав огонь і люлька гасла в роті,
А далі схаменувсь, за радою післав.
Як слідує в празничному наряді
Пред очи царскії совіт вельможний став.
Цар двічі кашлянув, рукою вус розгладив
І річ таку премудрую сказав:
„Пребеззаконія на світі завелися,
А гірше, що в моїй землі!
Мені до уст сьогодня донесли —
Один паливода (і цар перехрестився)
На трьох жінках оженився.
Щоб царству цілому за його не терпить
Біди від праведного неба,
Його нам осудити треба
І смерть страшну йому зробить.
Хай царству усьому в науку
Він витерпить такую муку,
Щоб з ляку більш ніхто в такий не вскочив гріх,
Крий Боже, щоб над ним хто з нас змелосердився!
Щоб луснув я, щоб я до вечера сказився,
Коли не поведу на шибеницю всіх!"
Як річ таку суддя дослухав,
Низенько поклонивсь, потилицю почухав,
І ну з підсудками про діло мізкувать.
Над ним морочились трохи не тиждень цілий,
І тільки, що пили, а мало, кажуть, їли,
І так між себе присудили,
Щоб грішнику тому всіх трьох жінок віддать:
Народ смявсь і всі були в заботах,
Що раду перевіша цар,
Аж завтра дивиться, а та погана твар,
Той грішник, сам себе повісив на воротах.

В. Будзиновський.

СТРАШНА БАБА

— АБО —

ДОМІНУС ВОБІСКУМ!

Оповіданнє. (6)

Про його гріх знав тільки отець ігумен. Потішав його кажучи, що він свій гріх вже давно відпокутував, але якийсь голос в душі Партенія все перечив. Сей голос не лиш перечив. Став підшіптувати, що лише його власна кров зможе вину змити і що за життя треба дати життя. Колиж того життя не хотіла взяти ні куля ні шабля на боєвищи, то хиба треба було дати його... на колоді катівському топорови. Така думка стала ворушитися в душі Партенія і згодом загніздилася там так, що вже ніяк і нічим не мож було її вигнати. Партеній рішився зробити кінець тим мукам. Пішов до ігумена і сказав, що вертає до Лембурга, де зголоситься до лавничого суду.

Ігумен знав, як Партеній мучиться. Знав, що ніяке усовіщуваннє, ніяка потіха не поможуть.

— Як гадаєш, що инакше не можна, то йди! — сказав. — Як маєш мати пекло вже тут на землі, то ліпше таким способом розстатися з тим світом і купити собі ласку божу на тім світі. Іди, Бог з тобою!

Партеній став ладитися в дорогу. Але що саме тоді в Київі було богато прочан з усіх усюдів, між ними богато таких, що глотилися в тім кутику церкви, де все сповідав Партеній, він ще пару днів лишився. Як звичайно, до него тислися жінки, не абиякі грішниці.

— Я, отченьку, — каже одна — прийшла з далека. Загнали мене сюди великі гріхи. Я загадала відпокутувати їх в монастирі. Та вперід хочу спитати вас, чи Бог прийме таку покуту і чи простить мені. Отже послухайте, чим я Бога прогнівила.

Партенія щось кольнуло в серце, коли жінка зачала і спитав:

— Ти відки?

— Я з Перемишля. То далеко відси. Геть на тім краю Червоної Руси.

—Отже чим ти Бога прогнівила? — Партеній спитав, відітхнувши.

— Я вбила мого мужа... Не так я вбила його, як він сам скочив у ріку Сян і втопився. Але то моя вина, бо я йому так доїдала. Я була така страшна баба, що й ангел був би не вдержав зі мною.

— Така, як була моя жінка і жінка мого товариша Дрімайла, — сповідник подумав собі.

— Коби то тільки той один муж, — жінка тягла далі. — Як він мене брав, то я вже була вдова. Я повдовіла, бо мій муж повісився. І сей пішов зі світа через мене. Повісився, щоби втечи від такої страшної баби. Бачите, отченьку, яка я грішниця? Вже маю на совісти жінтв двох моїх мужів.

— То мабуть жінка Дрімайла, — сповідник подумав і промовив:

— То дуже тяжкі, майже непростимі гріхи.

— То ще не все, отченьку...

— Ті два гріхи такі великі, що все проче, щоб ти не согрішила, пусте.

— Пусте?! Не пусте, отченьку. Не пусте, бо я вбила ще одного мужа. Мого першого найліпшого мужа. Через мене він втопився в Полтві, бо то було в Лембургу.

Сповідник стріпнувся, коли почув се.

— Бачите, отченьку, вами аж затруєнло. Бо ви безпечно такої великої грішниці ще не сповідали.

—Як то було? — сповідник спитав.

— Я одним погаиим ділом тричі тяжко согрішила. Я зрадила мою віру, обікрала церкву і обікрала мужа. Дуже дорогу чашу, яку муж купив і відновив для церкви, я вкрала і занесла до косцьола. За те муж вдарив мене по голові канчуком і на хвилю заморочив. Коли я очуняла, мені сказали, що він скочив у ріку і втопився. Я, не то що не плакала за ним і не помолилася за його душу, але ще й тішилася. Ось яка я була!

Грішниця далі розказувала, як то вона дошкулювала всім своїм мужам і тим зігнала їх з сего світа. Сповідник всего того не чув. Сидів заголомшений відкриттєм, що його жінка живе, що він жінки не вбив, що його душа не обтяжена таким важким гріхом. Хвилю туманів і тоді його душа стала переходити зі стану пригноблення та страху перед вічною карою, в стан любого вдоволення та свідомости, що пекло не має до него ніякого права, бо він жив по правді, ще й гірко покутував за гріх, якого не завинив. Йому зробилося легко і весело на душі і серцю. Вість, що він без гріха, що вже не потребує давати своєї голови катови, принесла йому власна жінка. Як би не те, що то було в церкві і на него, на монаха були звернені сотки очий, був би схопився, щоби обнявши жінку, вицілувати її. Жінка далі сповідалася зі своїх гріхів, менших і більших. За той час її муж обмірковував, як далі балакати з нею.

— Як то сталося, що ти прозріла і рішилася зійти на стежку поправи? — спитав, коли вже вичерпала реєстр своїх гріхів.

— Бо цілий світ відчужився від мене. Я не можу показатися людям на очи ні в Перемишли, ні в Лембурзі. Ніхто не хоче балакати зі мною, всі показують на мене пальцями. Уличники бігають за мною, кричать, обкидують камінням, болотом. Де хто міг, робив мені всякі пакости. Тоді я додумалася до того, що я мабуть велика грішниця, та що супокій для мого тіла і моєї душі знайду хиба в монастирській келії.

— Тіло знайде супокій. Але, чи душа, то ще вилами на воді писане. Ліпше було би направити зло.

— Як я направлю, коли всі три мужі зійшли зі світа?

— Можеш знайти четвертого. Догоджуючи йому і живучи по правді, ти могла би переблагати Всевишнього, бо він добрий, він милосерний.

— Та... та я вже знайшла того четвертого. Тільки боюся, що й він так піде, як тамті три пішли. Того й я прийшла до вас. Хочу почути вашу раду. Чи мені ще раз віддатися, чи може ліпше буде, як за мною запруться двері світа сего.

— Де він? Хто він, той четвертий?

— Він таки тут, у Київі. Різник Прудко.

— Він знає твоє минуле?

— Що я вдова, знає. Але ще не знає, що потрійна, та що всіх моїх мужів я зігнала з сего світа.

— То й не кажи. Я звінчаю вас.

— Як буду для него добра, то Бог простить мені давні гріхи?

— Простить.

Грішниця відійшла. До Партенія стали приступати одна по одній инші грішниці. Висповідавши решту, Партеній пішов до ігумена.

— Ще тільки звінчаю одну пару і іду до Лембурга! — крикнув весело, затираючи руки з вдоволення.

Ігумен здивований глянув на него, бо таким веселим не бачив його ніколи. Ще й тепер, коли виряджався в дорогу на таку позорну смерть.

(Конець буде).

ЕВГЕН ГРЕБІНКА.

ЛЕБІДЬ І ГУСИ.

(Байка).

На ставі пишно лебідь плив,
А гуси сірії край його поринали.
„Хіба оцей біляк вас з гнузду звів?" —
Один гусак загомонів:
„Чого він, братця, так баньки повитріщали?
Ми попеласті всі, а він один між нас
Своє пиндючить піря біле!
Колиб ви тільки захотіли,
Щоб разом, стадо-бить, вся беседа взялась,
Миб панича цього як-раз перемастили."
І завелась на ставі геркотня,
Гусине діло закипіло:
Таскають грязь і глей зо дна
Та можуть лебедя, щоб піря посіріло.
Обмазали кругом — і голос трохи стих...
А лебідь плиснув на дно — і випурнув як сніг.

ПОВІДОМЛЕННЄ!

ЗГІДНО З ПАРАГРАФОМ 56 СТАТУТІВ У. Н. СОЮЗА, СИМ ПОВІДОМЛЯЮ ВСІХ ВП. ГОЛОВНИХ УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗА, ЩО

РІЧНЕ ЗАСІДАННЄ ГОЛОВНОГО УРЯДУ Українського Народного Союза

розпічнеться

В СЕРЕДУ, ДНЯ 16, ЛЮТОГО С. Р.

О ГОДИНІ 9-тій РАНО

В ДОМІ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

під ч. 83 Гренд Атр., Джерзи Сіті, Н. Д.

І. КАШТАНЮК, гол. рек. секретар.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТОК Т-ВА ІМ. М. ДРАГОМАНОВА В НЮ ЙОРКУ в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y. відограє в НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-го ЛЮТОГО, 1927 року.

„СТЕПОВИЙ ГІСТЬ"

або ЗА БАТЬКА

драма в 5-ох діях Б. Грінченка.

В грі беруть участь добірні театральні сили. — Режисер С. Корда. Дірігент К. Яловський.

Початок точно о год. 7.45 вечер. — Вступ $1.00 і 75 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ!

Тому, що драма надзвичайно гарна і інтересна, запрошуємо всіх громадян.

28-29 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЦІ! ПОЗІР!

СВЯТО ОТВОРЕННЯ НОВОГО ДОМУ ГРОМАДИ НА САВТ ФІЛАДЕЛФІ, ПА., під ч. 610-12 С. АМЕРИКАН УЛ. В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-го ЛЮТОГО, 1927 Р.

Початок о годині 5-ій пополудни.

ПРОГРАМА СВЯТА:

СІЧОВА БАНДА — Укр. і Амер. Гимн.

1. Отворенне Свята ..... п. Теод. І. Грицей
2. Діточа Орхестра п. П. Келичаки.
3. Скрипкове Сольо ..... п. Ольга Грицей
4. Сольо ..... п. Михайло Зазуляк
5. Реферат ..... п. Роман Слободян, фін. секр. У. Н. С.
6. Сольо ..... п. Емілія Довбенко
7. Промова і Танець Кубанського Козака ..... п. Я. Бобенки
8. Сольо ..... п. Михайло Зазуляк
9. Січова Банда.

Фортепяновий супровід обняла п. Ольга Довбенко.

СПІЛЬНА ВЕЧЕРА! ТАНЦІ!

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.

КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІ І ОКОЛИЦІ.

КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ

АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодженя котру з наведених справ, нехай особисто або писемно зголоситься до мене і перед війти правдиво української канцелярії нотаріальної:

T. J. HRYCEY & CO.

129 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone: Lombard 25-93

До Америки і Канади.

На многі запити подаю до відома, що американський іміграційний закон признає першенство на приїзд до Америки: хліборобам (фармерам) і хліборобським робітникам, огородникам, пасічникам і лісовим робітникам, без огляду, чи мають кревних або знакомих в Америці, чи ні.

ДОЛЯРИ

ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО.

До Канади можуть також їхати хлібороби і хліборобські робітники та робітниці.

По близші інформації зголошуватись до: 259—

GLOBE SERVICE CO.,

30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY

Tel. Orchard 8968. ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, голова.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ У ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ОТСИМ ПОДАЮ ДО ВІДОМА, ЩО Я ОТВОРИВ

СКЛЕП З УБРАННЯМИ

МУЖЕСЬКИМИ, ЖІНОЧИМИ І ДІТОЧИМИ.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! Часто-густо ми ішли до чужих та спомагали їх, а тим самим ми кріпили нам ворожий табор. Тепер прошу зайти до УКРАЇНСЬКОГО СКЛЕПУ УБРАНЬ під ч.

54 BLACKSTONE STREET, WOONSOCKET, R. I.

де в рідній мові розмовитесь і тим докажете зрозумілість, що значить свій до свого! 28

ЛУКА САМБОРСЬКИЙ.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

ПЕРША КНИЖЕЧКА (український повістковий Буквар п. Матвійчука)	40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (для другої кляси, п. Матвійчука)	45 ц.
БУКВАР, зладжений п. Д. Андрейком	50 ц.
БУКВАР (Народна Школа)	30 ц.
ЧИТАНКА, друга	30 ц.
ЧИТАНКА, III. і IV.	75 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича	50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, написав І. К.	45 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ БІБЛІЇ НА, Старого і Нового Завіта	60 ц.
КАТЕХИЗМ	30 ц.
ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, Ст. Рудницького	75 ц.

Гроші належить посилати рівночасно з замовленнєм. За посилатво (C. O. D.) книжок невисилаємо.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи які: СТАТУТИ; ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦЬ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

—o—

БОРОТЬБА З ЧОРНИМ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМОМ.

Боротьба між еп. Богачевським а членами його дієцезії грек.-кат. Українцями розгорілася на добре. З ріжних сторін сипляться закиди на греко-католиків, що вони слуги Польщі, Риму та сякі-такі.

Я хотіяби розібрати, чи дійсно закиди проти греко-католиків Українців оправдані чи ні. Думаю, що читачі, почувши про таке питання, схочуть знати, чи я сам віруючий, бо після приказу д-ра Назарука (найбільшого церковного авторитету) лише віруючі мають право говорити про церковні справи.

Так, я віруючий... націоналіст. Я вірую, що український нарід може жити і розвиватися лише в своїй суверенній державі. Вірю, що український нарід власними силами збудує свою могучу державу, поставить сильну, карну армію; що Чорне море вкриється пароплавами української фльоти; що синьо-жовтий прапор повіватиме на твердинях Галіполі, як зиходить до Середземного моря; що український нарід видасть славних мужів науки, великих винахідників, письменників, поетів, музиків, малярів, які зчудують весь світ. Вірю, що українська земля стане знова землею „медом і молоком текучою" та що український селянин і робітник зажиє як власний хазяїн на своїй земли. Вірю в те, що в українському народі виробиться почуття національної чести і карности, яке диктуватиме йому послух національним установам, створеним руками українського народу та поможе змести з народного організму всі інтернаціоналізми, які затроюють наше народне життя.

Справу боротьби церковної єрархії я розбираю лише з погляду національного „вірую", бо справа віри в Бога це справа приватна кождої одиниці.

Боротьбу, яку розвів еп. Богачевський зі своєю свитою тут в Америці, я назвавби боротьбою чорного інтернаціоналу з націоналізмом. Чорний інтернаціонал, це релігійний інтернаціонал, який витворився в середніх віках під впливом т. з. теократичної фільозофії, себто науки, яка голосила, що папа римський є найбільшим володарем світа, якому всі світські володарі мають підлягати, в нього корону просити, і т. д. Це очевидно обурювало королів, бо вони уважали себе найвисшими володарями своїх країв і не хотіли від нікого брати приказів, як правити своїми краями. Приходили до великих воєн між папою а світськими володарями, які скінчилися цілковитим розбиттям папи, проголошенням окремої англійської церкви та приходом протестантизму. Теократична наука впала і в дальшому тягу політика Риму в національних справах була дуже обережна.

На велике диво ся наука, в світі давно закинена, виринає нагло в 20. століттю в Америці. Привезли її в дарунку для американських Українців. Проголосили, що інтереси Риму є важнійші від інтересів нашого народа, та що коли інтереси нашої нації та інтереси Риму будуть собі суперечні, то греко-католики мають поперти інтереси Риму.

Отсе вам цілком як в 13-ім столітю.

Чи таке питання дійсно таке страшне для католиків?

Ні трохи. Бо розвязували се питання не перший раз в Америці, але сотні разів люди, які були і щирими католиками і щирими націоналістами і розвязували це питання все в інтересі націоналізму. Лиш ті, які хочуть доказати себе „більше папськими, як сам папа", розвязують це питання в користь чорного інтернаціоналізму. І звичайно ті люди не є ні католиками, ні націоналістами.

Возьмім примір на Мексику. Конституція Мексика не є перешкодою для розвою католицької церкви. Коли инші церкви підчинилися законам краю, то могла се зробити й єрархія католицької церкви, яка навіть у Польщі вчить послуху державним законам. Чому ж вона сього не зробила? Річ проста: Не ходило тут о релігію, але о звичайний, простий бизнес оборони свого міліярдового майна, яке держава мала забрати. Як боронити, то боронити, і тут чорний інтернаціонал в средствах не перебирає.

Треба ще зазначити, що під чорним інтернаціоналізмом розуміється виключно заходи церковної єрархії захопити світську владу в свої руки, а не її старання о спасення душ. Тому боротьба з чорним інтернаціоналізмом це не боротьба з релігією, але боротьба з клясою людий, які при помочи релігії хочуть тримати нарід в темноті, щоби тим лекше тягти з него життєві соки. З такими паразитськими зусиллями чорного інтернаціоналізму мусить боротися так націоналіст як і вірний католик. Для націоналіста вони нищать націю, для католика вони деморалізують церкву. В боротьбі проти чорного інтернаціоналізму сходиться чесний націоналізм з чесною релігійностю. Чесний католик буде своїми грішми удержувати свою церкву, але не буде удержувати апарату для чорного інтернаціоналізму, при помочи котрого чорний інтернаціоналізм пробує вхопити за чуба вірних церкви та торгувати ними як віниною.

Др. Вол. Ґалан.

—o—

ГЕРОСТРАТ А ГЕТЬМАНАТ.

В грецькій історії говориться про одного ідіота, якому на ціма було Геростат. Йому доконче забагалося прославитися між своїм народом. Та на лихо його не мав ніяких даних на те, щоби собі славу добути. Чим більше він думав над собою, тим більше його мучила жажда слави. Коли всякі спроби стати славним йому не вдалися, він нарешті впав на хитру думку; підпалив найкращу грецьку святиню, якою Греки на весь світ хвалилися. І справді осягнув свою ціль Геростат. По нинішний день згадують люди його імя, хоча вже відай дві гисячі з верхом минули від його вчинку. Знають його в цілім світі. Правда, незавидна се слава, невелика то честь бути звісним з нечесного, гнебного вчинку, але для людий з породи Геростата се все одно, за що вони славні, коби вони лишень мали розголос.

Таких славних людий можемо побачити тепер серед нашого народа. Ми пережили недавно такі часи, що в них міг прославитися кождий Українець, що до сього мав охоту. Богато з них справді прославилося. Неодно імя записала українська історія золотими буквами. Але були попри них і люди, які записалися в українську історію так само, як записався в історію Геростат.

Записався так в нашу історію генерал Скоропадський, який дався Німцям установити нібито українським гетьманом, а захопивши при німецькій помочи владу над Україною, став відбудовувати назад московську імперію. Свою роботу завершив геростратівським ділом, коли проголосив, що Україна стає назад частиною російської імперії. Як обурений на се український нарід кинувся на генерала, сей не ставився до бою, як людина, що шукає слави лицарською дорогою, але сховав хвіст під себе та почимхав з України, як на Геростата пристало.

Через довгий час ні Україна ні світ про генерала нічого не чули. Аж недавно витягнули його люди, які собі захотіли стати славними. Люди, які колись Скоропадського валили, але слави все таки не добули, нині побачили нагоду добути собі славу через проголошенне гетьманату. В Америці ми бачили людий, які за Поляків себе мали, і серед Поляків слави шукали, аж поки не повстала велика українська держава і вони не побачили, що й серед Українців можна мати славу. Навернулися тоді ті пани до України, і говорили про народну республику, але як ся впала, вони стали ратувати свою славу перед забуттєм в той спосіб, що стали ширити гетьманство.

Щоби побачити, що се таке гетьманство для нашого народа, вистарчить подивитися на ті організації, що в себе приняли гетьманство. З кождою організацією, яка приняла гетьманство, сталося те саме, що сталося з грецькою святинею, що приняла до себе Геростратове славне діло. Святиня згоріла, а тут організації порозліталися. Верховоди гетьманату прославилися, але вони можуть похвалитися лишень розбиванням. Генерал Скоропадський тим, що розбивав самостійність України, а його приклонники тим, що розбивали зорганізовану роботу Українців.

Петро Яєчник,
Клівленд, Огайо.

—o—

ЗА НАШ ХЛІБ НАСУШНИЙ.

Читаю кождого дня нашу газету, а передовсім голоси читачів, бо цікавлюся дуже нинішною боротьбою. Знаю я тепер, як мені цікаво прочитати про погляди й роботу других людий, і тому я пишу тепер свої думки, щоби другі знали, що люди думають у нашій околиці.

Вичитав я в газеті, що десь в Шамокіні, стейті Пенсилвенії, та в околиці священики викликали своїх власних вірних католиків, які зїхалися на український греко-католицький конгрес до Филадельфії. Хочете знати, яке враженє зробила в нас ся чутка? Скажу те, що межи людьми чую. Люди кажуть, що се клерикальна темнота й нахабство. Люди добачили, що церковна зверхність жалує за тими часами, коли на світі були інквізиційні, священичі суди, коли священики могли засудити на смерть людину, якої погляди їм не подобалися, та спалити її живцем в огни.

Коли викликали делегатів на конгрес та членів церковного комітету, то громади розуміють, що се викликали всіх тих громадян, які висилали на конгрес делегатів, бо делегати не їхали в своїм імени, ні за свої гроші, ні в своїй особистій справі, але в імя церковної громади, за її гроші. Громадяни церков так сей прокаш розуміють, а ті, що проклинали, скоро переконаються, чи добре то було виклинати. Не всі ще люди знають, що вони мають способи на тих, що виклинають, але що буде, як нарід пізнає, що він має силу та способи на тих, що виклинають? Що тоді буде?

В проклоні мало бути написано, що виклятих не вільно брати за кумів, не вільно їм ні паски їм води святити, словом, їх повинніби вірні бойкотувати. Що люди на се кажуть? Я говорив з богатьома, і чув, що ніхто собі на таку кару не нарікає. За бойкотованне, то вартоби піти в суд, а за несвяченне пасок та води, то відай церква сама колись того пожалує, що вона своїм виклинанням людий від сього відучувавала.

Л. Пронько, Ню Йорк.

ВІДОЗВА

До односельчан села Смерековець, пов. Горлиці, Галичина, Лемківщина.

Дорогі наші краяни!

Ми члени церковного комітету села Смерековець відзиваємося до Вас, наші дорогі краяни з просьбою о поміч у відновленню нашої церкви. Може неодному з Вас відома, що ще перед війною старалися відновити нашу стару церковцю але прийшла війна, котра до решти знищила не ті ки нашу церков але і пас та нашу громаду. Війна не тільки знищила нас матеріяльно а знищила нас також і фізично. Люди потратили маєтки і здоровля. В селі панує нужда бо приховати на господарстві не можна нічого а видатки ріжні обтяжують кождого так, що ми не всилі самі привести нашу церков до порядку, відновити її і помалювати.

З тих то причин звертаємося до Вас наші дорогі краяни з просьбою щоб Ви там в Америці прийшли нам в поміч своїми жертвами. Кошта відновленя будуть виносити 1500 долярів. Для того просимо Вас наші дорогі, прийдіть нам, не дайте стояти нашій Церкві, опущеною. Там де Ви живете, по ваших кольоніях, поорганізуйте комітети, займіться збіркою, зберіть що можете і поможіть доброму ділу. Там де Вас менше, де живете поодинцем, жертвуйте самі і пришліть що можете. За Вашу поміч наша громада буде Вам навіки вдячна. Не забувайте на стару але мудру пословицю: громада по нитці а бідному сорочка. Всі жертви висилайте на імя комітету. При сім шлемо Вам всім щире поздоровленя. Нехай Всевишний нагородить Вам всім що найліпшим за вашу поміч.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ:

Віктор Ковальчик,
Йосиф Петришин,
Ізидор Петришин.

Смерековець, почта Гладишів, пов. Горлиці, Галичина.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.!

В НЕДІЛЮ, 6. ЛЮТОГО 1927 Р.

— виконають —

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛЯРІ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ

при Грін і Сусекс улицях

ПО РАЗ ПЕРШИЙ В ДЖЕРЗИ СИТІ дуже гарну і комічну діточу оперетку М. Лисенка під назвою

КОЗА-ДЕРЕЗА

Як рівнож безпосередно за тим відбудеться традиційне відсвятковане

ЯЛИНКИ

Крім цего в програму ВЕЧЕРКА входять: виступи Хору ім. Лисенка, хору дячочого, декламації і смичкова орхестра.

Початок о годині 6.30 вечером.

Вступ для дорослих 50 центів, а для дітий в шкільному віці 15 ц.

Акомпаньмент фортепяновий виконає п-на Ольга Миляновичі.

Режисер і дірігент п. А. ГЕЛА.

28

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Теодор Свистун, Филадельфія, Па., повідомляє українських людий, що з днем 1-го лютого, 1927, він зістав принятий до спілки адвокатів Horace Fani Dormon and Elton J. Buckley, Attorneys at Law, 1206 Liberty Building, N. E. cor. Broad & Chestnut Sts., Phila., Pa.

Там він буде займатися виготовленням легальних паперів, Real Estate settlements & Conveyancing і переводити такі справи, які потребують правної поради. 24-9

Офісові години: від 9—1 рано від 2—4 повол.

Tel. Rittenhouse 6233.

Лишить:

THEODORE J. SWYSTUN,

1206 Liberty Bldg., Philadelphia, Pa.

ПОЗІР! ТРЕНТОНЦІ! ПОЗІР!

ПРЕДСТАВЛЕННЄ І БАЛЬ!

ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКО-АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА БОЯН В ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

— відограється —

ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ

жарт на 2. дії зі співами і танцями

В СУБОТУ, 5. ЛЮТОГО 1927 Р.

У ВЛАСНІЙ ГАЛИ,

18 Вудлавн Ст., Трентон, Н. Дж.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ З ДОБІРНОЮ МУЗИКОЮ.

Початок представленя точно 7.30 вечером.

28 Комітет.

ПОЗІР! ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Подається до відома симпатикам У. Т. Суспільної Помочи Сила, що

СПІЛЬНИЙ ОБІД

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 13. ЛЮТОГО 1927

о год. 2.30 пополудни.

Кождий, хто хоче прибути на обід, мусить зложити $2.00 три дни перед обідом, бо в самий день забави неприймається.

Перед обідом буде відобрана ФОТОГРАФІЯ ЗАДАРМО.

По обіді буде

ЗАБАВА З МУЗИКОЮ

В ГАЛИ ІВАНА ВАВЕРЧАКА

782 State Street, Perth Amboy, N. J.

Просимо голоститися до Комітету.

За добру забаву ручить

28-29 Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. ТОВАРИСТВА ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ, відділ 144 Укр. Народ. Союза

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

З СУБОТУ, 5. ЛЮТОГО 1927 Р.

В УКР. НАР. ДОМІ,

217-19 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.

Початок о год. 7.30 вечером.

Вступ 50 центів.

Громадяни!

Отсею дорогою прохає Вас Товариство Жеребецька Любов до участи в цім балю, де будемо мати нагоду гарно повеселитися в товаристві знакомих. На бали будуть ріжні забави, а також будесь принимати в члени У. Н. Союза і до Товариства без оплати вступного. Музика первородна. За добру забаву ручить

27-28 Комітет.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!

ТОВ. ім. О. БЕСАРАБОВОЇ

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

З СУБОТУ, 5. ЛЮТОГО 1927 Р.

В ГАЛИ УКР. РОБ. ДОМУ

57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Початок о год. 6. вечером.

Вступ 40 центів.

Дохід з балю на Укр. Народний Дім в Нюарку.

Проситься всіх Українців до як найчисленнійшої участи. За добру забаву і відповідну обслугу ручить 27-28

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „БУКОВИНА" відділ 14-тий Укр. Нар. Союза

— устроюється —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 5. ЛЮТОГО 1927 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ

MANHATTAN LYCEUM

66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Початок о годині 7-ій вечером.

Вступ 50 центів.

Українці і Українки! Коли бажаєте розвеселити себе, забавитись між своїми знакомими та потанцювати під звуки першорядної орхестри, то приходіть всі на цей Величавий Бал.

27-28 Комітет.

ВАШІ ДЕННІ ВІТАМІНИ

Всякий потребує вітамін кождого дня в житю. Там, де показується наклін до слабих костий, або недорозвиних зубів, або инших познак ослаблення за для браку вітамін, у дітий або у дорослих людий, нахил до перестуди, кашлю чи подібних хорів

SCOTT'S EMULSION

богатий у вітамини рибячий олій являється великим помічником. Він приносить організмови богацтво рибячого олію вітамінів в дуже поживній формі. Питайте все вашого аптикаря за Scott's Emulsion!

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 26-50

ВОНА ПРИЙШЛА!

ЩО ЗА ВОНА? ПОСЛУХАЙТЕ!

Неодин мав охоту вчитись, але не мав нагоди, не мав коли або як, або не мав за що.

Тепер ВОНА прийшла. Прийшла „НАГОДА"

надоложити за страчені літа.

Кождий, що має охоту вчитись, може зголоситись до Української Торговельної Школи, яко полне науку в усну, мовні, письменно, почтово, так що і наївнайший може навчитись купецького фаху без попередньої переписки в теперішній своїй хаті. 22

Учителі покажуть лише кожні викладів і перешлють, що вимоєть 4 доз. за пірник ту належність можна прислати при зголошенню. А хто жадає більше інформацій, нехай напише, а дістане їх безплатно. Спішіться, бо число учеників ограничене і буде скорше це заподнене, як попередніми літами. Пишіть на адресу Школи:

UKR. COMMER. SCHOOL, DEP. 1,
1434 N. LEAMINGTON AVENUE,
CHICAGO, ILL.

ПОКОНУЄ БІЛЬ ЗОВСІМ ПЕВНО

Для тих, що терплять тяжко від гострих як ніж болів, глухих і проколюючих, як так часто бувають при недомаганнях нирок або печінки, Джансона Червонохресний Нирковий Пластер приносить зовсім певно бажану полекшу. Від звільнює майже негайно від тих страшних терпінь і не буде перешкаджати, але дійсно помагати-ме всякому лікуванню, означеному вашим лікарем.

Джансона Червонохресний Нирковий Пластер не треба вважати в нікім разі, як ліки на самі організмі, бо а тим треба йти до лікаря і треба поборювати причини недуги по його вказівкам.

Джансона Червонохресний Нирковий Пластер розрізає і злодить, а його лікарство переходить негайно крізь шкіру просто на болючі частини. Його поміч відчувається доти, доки пластер притиває до тіла. Покоює біль зовсім певно. Не забувайте питати аптикаря, щоби дав вам великий Червонохресний Нирковий Пластер на червоній фланелі. У всіх аптиках.

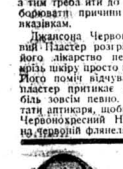

СКОРО-ДІЛАЮЧЕ СРЕДСТВО

проти ревматизму, простуди, корчів і других слабостий.

Помогло богатьом в короткім часі. Маю много вдячних листів. Ціна бутельки $1.00 на складі в Ню Йорку.

MITCHEL VITCHAK,
c/o Alexandroff
209 E. 4th Street, New York, N. Y.

Почтово або за посліплатою $1.50. Гроші мой-орлером шліть до: 8—

MITCHEL VITCHAK,
P. O. Sta. D, Box 25, New York, N. Y.

Богато нещасть в життю можна оминути, пильнуючи діточого віку. Безлік суспружеств є нещасливих, бо родичі недбали, коли їх дити мачалися начево в ліжку. Се сталося навичкою, а вітак хоробою, а по сім нещасливе життя. Коли дбаєте за свою дитину, вилічіть її з сего. Вживайте знаного INURIN — відпоручуваного посвідка. Для дітий до 5 р. життя коштує $5.00, понад 5 і дорослих $7.50. Пересилка 25 ц. Продаєсь через 28—

INURIN CO.
148 Marin Bldg., Box 963,
PITTSBURGH, PA.

Tel. Montgomery 7825.

T. WOYCIECHOWSKY

ВАШ СТАРИЙ ЗНАКОМИЙ ПОГРЕБНИК

278 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Обслуга чесна, ціни дешеві, як ніколи перед тим.

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Поміча Терпячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забувайте зажити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Asthma Co. Нема рікниці де можете або чи вірите в яку методу ліки, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпілисьте цілє життя і пробували що думали найлїпше на поборення Астми та навіть страшенське пілюком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатись, що за прогрес робиться для Нас помимо всіх минулих недаач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Ті оголошуєть тому, щоби кожеий терпляний зміг покористуза чи сею прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є дніна днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте. 281

FREE TRIAL COUPON

FRONTIER ASTHMA CO.,
676-E Frontier Bldg., 462 Niagara St.,
Buffalo, N. Y.

Send free trial of your method to:
.....
.....
.....

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць грудень 1926 року.

ВІДДІЛ 241.

Тов. ім. Івана Франка в Вунсакет, Р. Ай.

Жертва з каси відділу	$10.00
Жертви від членів	20.00
Разом	$30.00

ВІДДІЛ 244.

Бр. св. Івана Хрестителя в Белефонт, Па.

Жертви з каси відділу	$10.00
Жертви від членів	10.00
Разом	$20.00

ВІДДІЛ 245.

Тов. Січ ім. Богдана Хмельницького в Трейтон, Н. Дж.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів $3.00

Разом	$3.00
Проколишин Стефан	$2.00
Максимів Михайло	1.00
Разом	$48.25
Антонів Василь	$ 50
Андрусик Іван	1.00
Гнатів Ілько	1.00
Яців Петро	1.00
Навогольник Іван	1.00
Нищук Юрій	1.00
Приступа Іван	1.00
Сорохтій Михайло	1.00
Наливайко Стефан	1.00
Дайнок Андрій	1.00
Харко Дамян	1.00
Федорів Михайло	1.00
Король Григорій	1.00
Поплавський Андрій	1.00
Тилинов Петро	1.00
Заячківський Теодор	1.00
Возник Василь	1.00
Федарос Яким	1.00
Мельник Михайло	1.00
Пукіш Макарій	1.00
Горак Григ.	1.00
Кульбаський Мих.	1.00
Когут Стефан	1.00
Чорний Йосиф	25
Сорока Мар.	25

ВІДДІЛ 255.

Бр. св. О. Николая в Вест Нютон, Па.

Жертва з каси відділу проголошена.

Жертви від членів $10.75

Разом	$10.75
Булій Лесько	$1.00
Булій Петро	1.00
Бурдзаловський Стефан	1.00
Біляк Григорій	50
Хупа Юліян	1.00
Касій Василь	1.00
Ковальчук Дмитро	1.00
Ковальчик Гриць	50
Жидик Іван	1.00
Берестецький Мих.	1.00
Полюга Николай	25
Світна Варвара	1.00
Шевчик Васько	60

ВІДДІЛ 1259.

Бр. Рождества Пресв. Богородиці в Шикаго, Илл.

Жертва з каси відділу	$38.00
Жертви від членів	62.00
Разом	$100.00
Хандс Іван	$1.00
Горінь Григорій	1.00
Іванюк Филип	1.00
Куропась Ілія	1.00
Лутник Михайло	1.00
Максим Іван	1.00
Мушинський Іван	1.00
Мелник Семен	1.00
Насланець Стефан	1.00
Пикович Іван	1.00
Пирович Казимир	1.00
Пикович Володимир	1.00
Шупко Василь	1.00
Шкрабан Данило	1.00
Грещико Теодор	1.00
Іванько Семен	1.00
Яремцько Теодор	1.00
Козак Іван	1.00
Кулик Андрій	1.00
Мічиловський Стефан	1.00
Німчук Василь	1.00
Саломон Клим	1.00
Шкрабан Мих.	1.00
Юган Петро	1.00
Горинець Василь	1.00
Лехів Петро	1.00
Мадзяк Михайло	1.00
Митьо Юрій	1.00
Москалик Николай	1.00
Олешко Олекса	1.00
Олешко Григорій	1.00
Партика Антін	1.00
Падяк Кирило	1.00
Пайда Олекса	1.00
Саска Василь	1.00
Саска Мих.	1.00
Скородинський Емілій	1.00
Стефанов Йосиф	1.00
Троць Степан	1.00
Облочинський Петро	1.00
Гула Василь	1.00
Фонд Андрій	1.00
Ярема Йосиф	1.00
Малюта Андрій	1.00
Облочинський Мих.	1.00
Гула Олекса	1.00
Горак Петро	1.00
Кріль Михайло	1.00
Свірський Еміль	1.00
Гірняк Мих.	1.00
Бардаховський Іван	1.00
Соловій Николай	1.00
Дибуляк Ілія	1.00
Банас Олекса	1.00
Таранцій Мих.	1.00
Мітьо Іван	1.00
Гнида Дмитро	1.00
Генсьорський Дмитро	1.00
Гежовський Андрій	1.00
Гежовський Іван	1.00
Щербатий Петро	1.00
Пелех Теодор	1.00

ВІДДІЛ 266.

Тов. ім. Івана Франка в Амстердам, Н. Й.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів $17.00

Разом	$17.00
Бодак Григорій	$1.00
Папура Василь	1.00
Базарницький Йосиф	1.00
Грицай Емілія	1.00
Гулик Марія	1.00
Ковальчук Катерина	1.00
Ковальчук Михайло	1.00
Калуга Олекса	5.00
Лесньовський Онуфрій	1.00
Варшона Юліян	1.00
Каща Іван	1.00
Климків Михайло	1.00
Каша Оришка	1.00

ВІДДІЛ 272.

Товариство Любов в Ню Провіденц, Н. Дж.

Жертва з каси відділу	$4.00
Жертви від членів	6.00
Разом	$10.00
Бойкевич Никола	$1.00
Малецький Семко	1.00
Малецький Дмитро	1.00
Малецька Зофія	1.00
Малецька Марія	1.00
Малецька Анна	1.00

Замітка: В Свободі, у рубриці „Як будуємо Сиротинець У. Н. Союза", через похибку надруковано, що відділ 272 У. Н. С. прислав $10.00 на Сиротинець-Захист У. Н. С. з Ню Йорку, Н. Й. Правильно має бути „Товариство Любов з Ню Провіденц, Н. Дж., відділ 272 У. Н. Союза, прислало згадану жертву до Комітету.

(Дальше буде).

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!

РОДИМЦІ! Ми виконуємо тільки ваші бажання, бо ми їх знаємо. Ви любите свої рідні обичаї і свої рідні танці.

Тож не забувайте, що

В СУБОТУ, 5. ЛЮТОГО 1927 Р.

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

НА САВТ ПРОВІДЕНЦ

в UNITY HALL, pir Ocean & Potter Av.

Початок о год. 7. вечер.

На бали буде знаменита музика та закуски і холодні напитки. Проситься всіх з Провіденц і околиці численно прибути, а не пожалуєте.

За услугу ручить

Комітет.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЕДНАННЯ

(За місяць січень, 1927 р.)

I. ПРИХІД:

1) З переносу з попереднього місяця	$ 205.13
2) Прихід в січни	2,167.52
Загальний прихід	$2,372.65

II. РОЗХІД:

а) ВИСИЛКА ДО КРАЮ:		
1) Рідна Школа	$1,300.00	
2) Політичні вязні	150.00	
3) Політичні вязні	150.00	
4) Тов. „Просвіта" у Львові	100.00	
5) На фонд оборони С. Петлюрі	60.00	
6) На сироти	105.00	
7) На памятник Франка	50.00	
8) На революційний фонд	50.00	
9) Допомога письм. О. Кобилянській	25.00	
10) На Народний Дім в Яворові	25.00	
11) На будову дому Р. III. в Чорткові	25.00	
12) На українську пресу	25.00	
13) Для біженців на Кубі	20.00	
14) Оплата посилок і письм	26.25	$2,111.25
а) Кошта канцелярії		30.00
в) Кошта дорогі		10.00
Разом розхід		$2,151.25

III. ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід в січни, 1927	$2,372.65
Розхід в січни, 1927	2,151.25
Остає в касі Обєднання з кінцем січня, 1927	$ 221.40

Обєднанне Укр. Організацій в Америці.

ВТРАШНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ У КОЛОМИЇ.

Істнують у Коломиї дві, ніби-то українські державні народні школи, а то 7-клясова школа мужеська ім. Шевченка, яка є приміщена в будинку Рідної Школи при вул. Собіского, і 7-клясова школа жіноча ім. Кн. Ольги, яка міститься в Народньому Домі.

В школі ім. Шевченка, де управителем іменовано 1923-24 рр. Поляка-ренегата п. Кшижановського, стільки хіба українського, що називається „ім. Т. Шевченка". Позатим не знайдете там нічогісько, що вказувалоби на те, що то школа українська, ані одної написи української, ані одного українського образа, а навіть нема в цілій школі портрету Т. Шевченка! Зате побачимо там всюди польські написи, образи Костюшка і прочих. Прямо сором, що школа та носить назву школи ім. Шевченка. Це глум і провокація українського населення Коломийщини.

Відносини в самій школі для української дітвори невиносимі. Учителі, переважно Поляки-шовіністи, відносяться до дітей крайно вороже, а за українське слово, скоро дитина заговорить, або за українську місню доводяться українській дитині витерпіти лайки і паруги зі сторони Поляка педагога та ін. биди, як: хами, бацяри, голота і пр. Доходить до того, що учитель-Поляк побиває в нелюдський спосіб українську дитину, а опісля сам переводить слідство, і цілу справу заступовується, а українська дитина тратить раз на все здоровля! (Побиття бувшого ученика Василька п. Огановичем).

Той же пан-педагог учить також українські діти української мови. Які його педагогічні відомости з української мови і літератури, нехай послужить відомий вже з „Діла" його виклад про Івана Франка в 10-літню річницю смерти. То чистий анальфабет, котрий не має найосновнійших відомостей з української літератури. І він має щось научити українську дитину?! До української дитини говорять учителі-Поляки виключно по польськи і одиноким їх старанням є скривити молоду душу української дитини, зробити її, як не ворожою до свого рідного, то крайно байдужою!

Українську мову (викладову) зіпхано на послідне місце, так що зійшла вона до степеня предмету і то найпослідніщого.

Українські мапи, образи, хроніку школи десь запроторено та помщено. А все те куплено було за гроші, зложені нашим громадянством.

Опіки над українською дітворою нема майже жадної, зате процвітає система шпигунства та донощицтва.

Це здебільша начеркнені відносини, серед яких виховується українська дитина. Над тим слід застановитися цілому українському громадянству Коломийщини, а особливо родичам, котрих діти ходять до тої школи! Родичі і ціле громадянство не сміють на все те дивитися байдуже; вони мусять долежити всіх старань, щоби ті невиносимі для їх дітей відносини змінилися, щоби управу школи обняв Українець та їх українську дитину учив учитель-Українець. Це наказує їм їх батьківський і народний обовязок та народня честь.

Мало що кращі відносини в ніби українській народній школі ім. Кн. Ольги. Тут наставила шкільна влада управителем поцтивого „русина" п. Породка. Цей пан директор, щоби приподобатися і віддячитися своїй владі, змінив школу не до пізнання. Поусував українські образи та написи, так що нема сліду, що то українська школа, а зате вивісив Костюшків, Битву під Грунвальдом, Хрест Польщі, Рацлавіце і прочі чисто польські образи. В школі також запанував польський дух, а навіть доходить до того, що учителька-Полька Вісьневска наказує українським дітям відмовляти молитву по польськи, співати роту Кононицкої „Не дами земі" та инші патріотичні польські пісні.

Пан директор поводиться з учительками-Українками грубо, нетактовно та шикане їх, де і як може.

Слід і тут вглянути батькам в шкільні відносини та подбати, щоби виховання їх дітей віддано в руки певні, так, щоби українська дитина набрала загального знання, а також дістала виховання в національному дусі.

Як що громадянство і батьки не возьмуть виховання української дитини в свої руки, поповнять злочин супроти своїх дітей і цілого Народу.

Невиносимі відносини в обох школах мусять бути усунені змінені!! **Громадянин.**

(„Новий Час").

Стінний Календар

з портретом

ІВАНА ФРАНКА,

(в двох кольорах)

свята українські і англійські.

ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.

КАЛЕНДАРІ НА 1927 РІК.

У. Н. Союза	50 ц.

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J

MAJESTIC, KY.

Дорогі Родимці: В мене є велика просьба до Вас. Читаючи наші українські часописи бачу, як по наших громадах цвите громадянське життя. Там святкується свято державности, тут свято Шевченка, деинде свято Франка, там діточки дають представлення, деинде діточа оркестра, відбуваються збори, представлення, концерти, діти вчаться свого рідного, словом всюда робиться свої народна робота. Мене кинула доля в далекі Вести де вже працюю 15 літ в майнах, кромі сонця і майнів нема тут нічого більше. Моя моя родина з 8 душ була ще мала я не відчував великої потреби бути десь блисше міста чи в самім місті де є наші зорганізовані кольонії, школа, церков і народне життя. Тепер однак дітвора підростає і я виджу, що коли буду сидів тут дальше з моїх дітий будуть хиба майнери, вони забудуть за своє рідне, вони не будуть мати жадної спромоги довідатись чи подивитись на ширший світ.

Для того я хотівби перенестись з віди десь блисше своїх чи то до місточка десь чи міста взагалі там де я мігби знайти працю для себе а мої діти щоб мали нагоду чогось навчитися. Для того то і отся моя просьба до Вас дорогі родимці. Поможіть мені своєю порадою і інформаціями де мігби я дістати роботу, чи в майнах чи фабрик, там десь у ваших сторонах де Ви живете і перенестись тамтуди з своєю родиною. За всі поради я буду дуже вдячний. Прошу писати: **Frank Watral, Box 72, Majestic, Ky., Pike Co.**

При сім засилаю $4.00 на Сиротинець нашого Укр. Нар. Союза.

КРАСЦЕ ВМЕРТИ

Житте стаєсь невиносимим, коли тіло знищене хоробами. Все лишень журба і людина стаєся байдужна та пригноблена. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

Знаний мочевий стимулянт. Національний Середник в Голяндії понад 200 літ, є він порогом нирковим, печінковим і мочевих недомагань. У всіх аптиках, в трех величинах.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і неберіть імітацій.

ВАЖНЕ

ДЛЯ ГР. КАТ. ЦЕРКОВ І ДЯКОУЧИТЕЛІВ.

У нас можна набути

„СЛУЖБУ БОЖУ"

на три голоси і партитуру.

Всі чотири книжки $15.00.

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

МУЖ НЕ ЗГОДИВСЯ НА ОПЕРАЦІЮ.

Вона тепер тішиться за се.

Що не всі хороби потребують ножа се найлїпше показалося з хоробою пані Елени Ґоретц, котра мала піддатися операції в шпитали. В послідній хвили її чоловік не згодився на операцію і забрано її до дому та кождий говорив, що мусе вкрадши її на смерть. Однак на здивоване всіх вона є днесь здорова, працює в хаті, а навіть і сама пере, що не робила майже за сім літ. Рч масси в тім. Її чоловік в послідній хвилі побачив оголошенне в часописи на лікарства і переконався, що симптоми хороби жени подібні до симптомів, спричинених наслідком солітера. Тому закі жена мала піддатися операції, хотів попробувати того препарату, як послідної спроби і несподівано він майже захоронив її життя, бо се було як раз, що жені бракувало. Вона мала в собі солітера майже десять літ. Днесь вона знова на своїх ногах, добре їсть і працює на вазі що дня. Вона благословить день, в котрім її мужу прочитав про препарат